

DEBRECENI ÚJSÁG

Nemzeti Múzeumnak
Bérmentesítve. Budapest

Előfizetés:

Működés:

Vidéken:

Felvilágosító és lapkiadóosztály

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Helyben:

30.000 K

30.000 K

Egy hére:

36.000 K

Három hére:

108.000 K

THAN GYULA

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Elő Takarékpénztár épületében
Megjelenik keddnap utáni napot kivéve minden nap.

Rüzsdelem a kulturáért.

A parlament egyik legutóbbi ülésén a kultuszminiszter nagyszabású beszédet mondott a magyar kulturpolitikáról. Megszoktuk már, hogy a kultuszminiszternek úgy parlamenti, mint egyéb helyeken mondott beszédeire felfigyelünk. Egyrészt azon gondolatok miatt, amelyet ezek a beszédek magukba zárnak, másrészt azért, mert a beszédeknek a tárgya már magában is érdekes és az ország szempontjából rendkívül fontos. A kultuszminiszter tisztelt híveit a magyar kultúra a magyar oktatásügy felett örökdió hátrán nevezhetjük heroikus küzdelemnek azt a munkát, amelyet az analfabétizmus ellen az egész magyar oktatásügy nyilván emelése érdekében folytak.

Ez a legutóbbi parlamenti beszéd egyrészt szomorú volt, másrészt örvendetes. Szomorú volt azért, mert a kultuszminiszter nyíltan feltárta azokat a nagy sebeket, amelyek az elemi oktatás terén éktelenkednek, örvendetes volt azért, mert a kultuszminiszter komoly erőfeszítésekről számolt be, hogy ezeket a hibákat és hiányokat kiküszöbölje és az analfabéták számát ezáltal jelentősen lecsökkentse. Elképzelték a jelenség, hogy 1920-ban 1.092.000 volt az analfabéták száma, míg 250.000 fanköteles nem járt iskolába. Ezzel szemben örvendetes tény az, hogy a folyó tanévben az iskolakötelesek száma, akik azonban nincsenek beiskolázva, 49 ezerre csökkent. Ez a csökkenés annak tudható be, hogy a kultuszminiszter 1252 új tanítói állást szervezett és a tervezett 290 tanterem és 263 tanítói lakásnak egy jó része is elkészült. Ez annyit jelent, hogy a beiskolázatlanok közül újabb tízezer járhat iskolába s ezzel száma 30 ezerre csökkent. Amíg az iskolaépítési program végrehajtva nincs, váltakozó katasztrófákkal segítenek a hajókön, amely még mindig jobb, mintha némely vidékeken a gyermekek egy része egyáltalán nem jár iskolába.

Természetes azonban, hogy az eddig engedélyezett 2 és fél millió aranykorona nem elégséges ennek a nagyszabású programnak a végrehajtására, éppen ezért most Geunben újabb tíz millió aranykorona folyósítását fogjuk kérni a Népszövetségtől, még pedig három évi időtartamra felosztva, amely lehetővé fogja tenni Magyarország számára egy nagy akció lefolytatását. Amíg a nyolc osztályú elemi iskolát illeti, a kultuszminiszter azt csak a fokozatos fejlődés elve alapján akarja megvalósítani; amennyiben a törvény elfogadását követő első öt esztendőben a községek csak

elhatározhatják ott, ahol maguk jómak tájéka a nyolc éves iskola felállítását. A következő öt esztendőben a nyolc éves iskola kötelezővé válnék, de megokolt esetekben a Kultuszminiszter jogot adna méltányolást érdemlő esetekben a halasztásra. Csak tíz év után történik át véglegesen erre az új rendszerre, amelynek újdonsága mellett éppen az adja meg az erejét, hogy a magyar iskolának vallásos és nemzeti alapján a legesekélyebb változás sem történne.

A kultuszminiszter a kulturpolitikát szellemes fordulattal egy hosszú

szu lejárati változóhoz hasonlította, amely sokáig maradhat lüktetlenül rendezés nélkül, a végén azonban ez a hanvagság nagyon megbosszolja magát. Klebelsberg minden törekvése oda irányul, hogy az a ránk nézve igen súlyos váltó rendezések s Magyarország kultur tekintetben olyan fokú haladást teyen, amelynek eredménye gyanánt egy közelebbi jövőben a magyar analfabétizmus csak a múlt kellemetlen emléke lesz. Kívánjuk, hogy ezt a munkáját minél előbb végezze el s maga is lássa gyümölcsét.

NEMZETGYÜLÉS.

A debreceni egyetemi építkezések befejezése a Ház előtt.

A klinikai építkezéseket a következő félévben befejezik. — A szocialisták és Klebelsberg miniszter polémiája. — A református egyház sérelmei.

Budapest, nov. 27. A nemzetgyűlés mai ülését fél tíz órakor nyitotta meg Huszár Károly alelnök. Napirend szerint folytatta a Ház a kultuszterület költségvetésének részletes tárgyalását.

Az ülés megnyitása után Klebelsberg erőlesen utasítja vissza Ruppertnek a Tudományos Társulatok nyomda vállalatával kapcsolatban emelt vádaskodásait.

Ezután Szabó Imre, majd Farkas szólal fel.

Egyik másik harcos tábori püspök társadalom és felekezeti elmentéket szit, ahelyett, hogy az evangéliumba mélyednének s politikai szempontból kezelik a vallási kérdéseket. (Erre nagy zaj tör a kormány pártján; Ilyet már még sem lehet mondani, kiáltják a szocialdemokraták felé). Az állam nem arra való, hogy fejőstehene legyen ezeknek a politikai stréberkedéseknek.

Huszár alelnök: Farkas képviselő ur olyan egyéneket, akik itt a nemzetgyűlés előtt nem védekezhetnek, politikai stréberkedéssel vádol, ezért rendreutasítom.

Klebelsberg azonnal válaszol.

Sajnálatos hallgatta végig a felszólalást, meg kell védelmeznie a tábori papságot az elhangzott vád ellen, mert ők kizárólag a krisztusi szeretetet művelik.

Farkas István: Az állam pénzén fenntartott izgatók!

Huszár Károly: Ismét rendreutasítom a képviselő urat.

Hegymegi Kiss Pál a protestáns egyház helyzetéről szól. Azt mondja, hogy a kultuszminiszter mostohán bánik a protestáns egyházzal. Erőteljes támogatást kér a kultuszminisztertől.

Barabás Samu az 1923. évi 38. t.-c. teljes egészében való végrehajtását

követeli. A lelkészi pótlékoknak visszaállítását és az állami segélyeknek megfelelő felemelését kéri. Majd a nyugdíjas papok és papiözvegyek helyzetéről szól és a nyugdíjak felemelését kéri.

Peyer Károly: Ha a katolikus híveknek is megengednék a beleszólást az egyházi vagyontársaikba, a vagyontársaik ellenőrzésére, akkor a vagyontársaiknál nagyobb gondossággal járunk el, nem fordulna elő az, hogy valaki alaptól szanalnak a lapvállalatokat. Kérdezi a kultuszminisztertől, mennyi kára volt a vallási alapnak a Nép című napilap megbukása miatt. A katolikus autonómia elől nem lehet kitérni.

Klebelsberg: Nem ért hozzá, ne beszéljen bele!

Haller és Kabók felszólalásai után **Farkas beszél:** a nagy egyházi vagyontársaik nem közülik helyesen és azok legnagyobb részében nem az alacsony papi klérus érdekeit, hanem a főpapság érdekeit szolgálják. Demokratikusabb kezelést kíván.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter: Hegymegi Kiss Pál azt állította, hogy az egyházak állami támogatása tekintetében a katolikus egyház kivétel nélkül elbánásban részesüljön. Úgyel szemben statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a protestáns és zsidó felekezetek állami támogatása az elmúlt évek költségvetésében sokszorosa a nagyobb számúkatól növekedett, mint a katolikus egyháznak. Nem lehet kicsinyelni ezeket a nagyon is jelentékeny emeléseket. Egyet ért Barabás Samuval abban, hogy a lelkészi pótlékok minél előbb vissza kell állítani. Minden erejével igyekszik ezt megvalósítani. A nyugdíjas papok helyzetének javítására komoly lépé-

sek történtek. (Nagy zaj a baloldalon) Megállapítja, hogy mihelyt valamely keresztény vállalat bajba jut a szocialista és radikális sajtó a legnagyobb örömmel fujja a haleluját (Helyeslés és taps a jobboldalon és a jobbközépen, nagy zaj a baloldalon.) Az elnök több szocialista képviselőt rendre utasít.

Klebelsberg: Egyetlen fillért sem juttattak a vallásalapból sajtó célokra. Egy óras szünet után 3 órakor folytatja a nemzetgyűlés Zsitvay Tibor elnöklésével a kultuszterület részletes tárgyalását.

A beruházások rovatánál

Hegymegi Kiss Pál a debreceni egyetem építkezését tette szóvá, mire Egri Nagy János előadó kijelentette, hogy a klinikai építkezések a költségvetésben előirányzott összegekkel a következő félévben befejeződnek.

Nem szabad elfelejteni, hogy a háboru után két egyetemet kell elhelyezni, amelyek közül különösen a pécsi egyetem kerül igen sok pénzbe az országnak.

Klebelsberg miniszter Hegymegi Kiss Pál felszólalására válaszul rámutatott arra, hogy amikor átvette a kultuszterület a debreceni egyetem épületei csak felig kész állapotban voltak.

Először ezeket az építkezéseket kell befejezni, csak aztán kezdenek meg a központi épület felépítését.

Mihelyt a klinikai építkezése befejeződik, oglalkozni fog a központi épület kérdésével.

Hegymegi Kiss Pál megnyugvással vette tudomásul a kultuszminiszter választát.

Szelekovszky Béla elnök bejelentette, hogy a kultuszterület általános vitájának tartama a házszabályok szerint lejárt, ezért a tanácskozást berekeszti.

A nemzetgyűlés a további részt vita nélkül kell, hogy megszavazza és a még le nem tárgyalt rovatok felett dönteni.

A nemzetgyűlés a kultuszterület részleteiben is elfogadta.

Az elnök napirendi javaslatot tesz olyan értelemben, hogy a legközelebbi ülést kedden délelőtt 11 órakor tartja a nemzetgyűlés és folytatja a költségvetés tárgyalását.

Az elnök a napirendi indítványt, mivel nem támadták meg, elfogadottnak jelenti ki.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés fél 7 órakor végződött.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyeskarának tanulási óráit bentekint hétfőn és csütörtökön tartja 6-7 óráig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztépület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Debrecenben tízezer tüdőgümőkóros beteg él.

Geszthy József előadása a tuberkulózis viszonyairól Debrecenben magasabb a halálozási arányszám, mint az országban. — Hogy kell védekezni.

A Kereskedő Társulat dísztermében tegnap délután 6 órakor előkelő közönség előtt tartotta meg a debreceni közegészségügyi egyesület felolvasó ülését, amelynek keretében dr. Geszthy József, az Augusztus tüdőbeteg szanatórium igazgatója tartott felolvasást a debreceni tuberkulózisról. Ennek során előadott egy rájáratlan gonddal összeállított statisztikát, amelyben feltüntette a legutolsó 20 év gümőkóros halálos eseteit s kitüntette melyik nemhez, kórhoz, foglalkozási ághoz tartoztak, hol és milyen lakásban laktak az elhaltak.

Az előadó a borzalmas két után, amelyet megragadó szavakkal rajzolt hallgatóságára, kifejtette hogy a város és a kormány anyagi helyzete nem engedi meg hogy részletes programot nyújtsen a tuberkulózis leküzdésére. Annuit azonban mégis meg kell tenniük a társadalomnak és a hivatalos fórumoknak, hogy igyekezniük kell enyhíteni a tuberkulózis veszedelmét.

Debrecenben ma sokkal magasabb a halálozási arányszám a szörnyű betegségnek, mint az országos átlag s magasan fölül áll a békés arány számának is. Sürgősen fel kell tehát világosítani a lakosságot arról, hogy miként használja lakását miként éljen úgy, hogy távol tartsa magát a betegségtől, még ha az a saját családjában ütötte volna is fel a fejét. Ezt tüdőbeteg gondzó intézetek révén lehet megtenni, amelynek tisztviselői végig kell járják a tüdőbeteg családokat a betegeket ki kell venni valamennyi tüdőbeteg házból elhelyezni, ha otthon nem lehetőséges őket elkülöníteni. A beteg családok egészséges gyermektöbbségét szintén ki kell ragadni a fertőzés elől és gyermekotthonokban vagy legalább napközi otthonokban elhelyezni s részükre erdei iskolákat és erdei üdülőtelepeket felállítani. Végül az anyák védelme hatékony mód a betegség ellen: ápolás, gyógyítás alá kell venni valamennyi tüdőbeteg anyát. Mindezek a védőeszközök nem terhelik meg túlságosan a város és az állam háztartását, de ha nem is szüntetik meg, enyhítik a tbc. mindenképp feje felett függő veszedelmét.

Az illusztris hallgatóság meleg tetszéssel fogadta a nagyvitéki felolvasást, amelynek statisztikai része olyan gondosan állítja össze az adatokat s olyan körültekintő képet ad, amilyen az egész ország egyetlen városáról, vagy törvényhatóságáról nem áll rendelkezésre. Ezeket az adatokat, tehát az érdeklődő olvasást négy részben bocsátjuk olvasóink elé: hogy a tipikusan magyar veszedelem a tüdővész debreceni pusztításáról ha képet adjunk s egyúttal, — ami közérdek, felvilágosítást nyújtunk a védekezés lehetőségeiről is. Az első részt alább közljük, kivonatolva az előadás anyagát:

Dr. Geszthy előadása elején több európai állam tbc. halálozási statisztikáját adta. Ebből megtudjuk, hogy 1900-tól 1921-ig Magyarország vezet a listán. Angliában a legkedvezőbbek a viszonyok, hozzáuk legközelebb Ausztria áll.

A debreceni viszonyokra áttérve

megállapította az előadó hogy a háborút megelőző tíz évben a tbc. halálozás állandóan csökkenő tendenciát mutatott.

A háborús évek statisztikájából azután mindenekelőtt kitűnik, hogy 1915-től 1921-ig összesen 2659 ember halt meg tuberkulózisban, tehát 409-el több, mint az előző tíz évben.

Az előadó ezután felvette az a kérdést, mennyi lehet a tuberkulotikusok száma Debrecenben? A számítások közül leginkább megkérdezi a valóságot Laky Dezső következtetése, amely szerint

minden tízedik tizenkettedik ember, aki társadalmunkban mozog a gümőkórnak ideiglenesen — vagy nem tudjuk véglegesen —

áldozata. Eszerint Debrecenben 9—10000-re tehetjük a gümőkórban szenvedők számát.

A másik ut, amelyen a debreceni tuberkulotikusok számáról meg akart győződni a munkáspénztár tüdőbeteg gondzó intézetének a kimutatása volt. Erre nézve a következő adatokat kapta: Az 1925 évi átlagos taglétszám az egész kerületből összesen 20146-ot tett ki, akik közül debreceni 13095 volt. A gondozóban 3888 beteg fordult meg, akik közül 2153 volt nyílt gümőkóros. Ez azt jelenti, hogy abban a társadalmi osztályban, melyből a munkásbiztosító pénztár anyaga kikerül, legalább minden tízedik ember nyílt tuberkulózisban szenved.

Dr. Geszthy igazgató előadásának másik részét, amelyben a tüdőbetegnek nemre, korra, foglalkozásra és lakóviszonyokra is kiterjedő statisztikáját közli, ezzel döbbenes képet fest a debreceni tuberkulotikusok társadalmi eloszlásáról, vasárnapi számokban közöljük.

Debrecen városnál nem lesz A., B., C. lista.

Ehelyett létszámapasztást engedélyez a miniszter.

Dr. Magoss György polgármester tegnap érkezett haza hivatalos budapesti utjáról. A polgármester fontos tanácskozásokat folytatott a belügyminisztériumban és a pénzügyminisztériumban. Többek között szóba került a legújabb státuszrendezési rendelet is, mely tudvalevőleg a hármas A., B. és C listát állítja fel az állami tisztviselők részére.

A városok részére a státuszrendezést a kiadott rendelethez alkalmazkodóan külön rendelet fogja szabályozni. A belügyminisztériumban folytatott tanácskozásai során azt a biztatást nyerte a polgármester, hogy Debrecen városra nem fogják előírni a hármas listát, miután a polgármester

azzal érvelt, hogy a tisztviselői karra a mai számösszetételében feltétlenül szükség van a városnak. Így tehát nem lesz rendelkezési lista.

Ehelyett azonban megengedik Debrecen városnak, hogy december folyamán még egy létszámszűkítést hajtsanak végre. Sok gyakorlati jelentősége emik a rendelkezésnek sincs, hiszen ha rendelkezési állományba helyezhető tisztviselője nincs a városnak, akkor nincs leparasztható sem. Legfeljebb egy-két kisebb jelentőségű állás megszüntetése jöhet szóba.

A polgármester tárgyalásai minden esetre nagy megnyugtatóssal szolgálnak a városi tisztviselői kar számára.

Rásó János nyug. pénzügyi számtanácsos lett a református egyház új gazdasági gondnoka.

A debreceni presbitérium gyűlése. — Ötmillió a nagyenyedi kollégiumnak.

A debreceni református egyház presbitériuma tegnap délután gyűlést tartott, melyet dr. Baltazar Dezső püspök imádsága nyitott meg.

Nagy József főgondnok kegyelotes szavakkal jelentette el a napokban elhunyt Tóth Sándor presbitent.

Ez ezt a tisztséget 46 éven keresztül viselte a debreceni egyházban.

Ezután a polgári leányiskola új tanárnői a presbitérium színe előtt lettek az esküt, majd az új férfi tanárokat iktatták be állásukba. Az új egyházi tisztviselőkhöz Baltazar püspök intézett buzdító beszédet. Debrecen város az iskolák "városa" jelzőt nyerte el — mondotta a püspök — de a régi fény az utóbbi időben meghalványodott. Önöknek szent feladata, hogy újra kifényesítsék.

A polgári iskolai tanárnők nevében dr. Vekerdy Béláné Király Ilona igazgatónő mondott köszönetet, míg a férfi tanók nevében Kulesár Ferenc biztositotta az egyházat lelkiismeretesen végzendő munkájukról.

A presbitérium ötmillió korona segélyt szavazott meg a román inperum alatt sívülő nagyenyedi református kollégiumnak.

Juhász Nagy Sándor főjegyző ezután jelentette, hogy

hogy az egyház gazdasági gondnoki állására összesen 23 pályázatotadtak be.

de három pályázónak nincs meg az előírt képesítése s így nem választható, egy pályázó pedig visszalépett. Így összesen 19 pályázó vesz részt a szavazásban.

Az előkészítő bizottság Rásó János nyug. pénzügyi számtanácsost ajánlja megválasztásra.

Miután a vélemények megoszlottak, Nagy József főgondnok elrendelte a utkos szavazást.

A szavazást meg kellett ismételn, miután az első szavazásnál senki sem került be abszolút többséggel. Rásó János nyug. pénzügyi számtanácsos és Móricz István között folyt a küzdelem, mely

Pásó győzelmével végződött Rásó János 51, Móricz 40 szavazatot kapott.

A városi tanács közölte a presbitériummal, hogy a kegyetes ingyenes temetések a leányiskola segélyét 50 százalékból, sőt azon felül is vatori. zálta. Az elmi iskola segélyekből azonban továbbra is forgalmi áron vonja le a természetben ayujtott tüzfét. Előbbiket köszönettel, utóbbit szajnahatall vett tudomásul a presbitérium.

A presbitérium a két tanyai lelkész segély felállítására vegyes bizottság kiküldését kéri a várostól, egyszersmind pedig a lelkészeket szervezetre javaslatot kéri az előkészítő bizottságtól.

Patsay Lajos bejelentette, hogy a Kishágyos-ut mellett alakult telepek lakói felkeresték és felvilágosítást kértek, hogy

miképpen juthatnának ök iskolához, szivesen válladják a fuvar a szükséges anyag előteremtését.

Baltazar püspök megnyugtatta a felszólalót, hogy városi tanács most határozta el két iskola felállítását. Az egyik a kintóságban, másik a nyúláson lesz, tehát a kérdéses telepek közelségében.

Több kisebb ügyet tárgyalt még le a presbitérium.

Mélyszégyen fájdalomtól porig sujtva, de Isten bölcs akaratában meg nyugodva tudatjuk, hogy felejtethetlen jó feleségem, leányom, testvéreim, sógorom és kedves emlékü 36 rokonunk

polg. Katona Józsefné

szül. HARSÁNYI ZSUZSIKA

aldásos életének 46.ik, példás házasságának 26-ik évében, 5 heti súlyos szenvedés után, az ő örökre gyászolt, korán elköltözött, drága gyermekéhez megért pillenn:

Istenben boldogult kedvesünk poráporát 1925. november 29-én, vasárnap délután 2 órakor fogjuk a Meszena uca 5-ik száma házuk, tól, a református egyház szertartása szerint a Nagytemplomban tartandó ima után a Peterfia ucai temetőben levő sírholtunkba örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtelére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk.

Debrecen, 1925. november hó 27.

LEGYEN SIRI ALMA CSENDES ÉS EMLÉKE ALDOTT!

Bánatos férje: polg. Katona József.

Bánatos özvegye: — özv. polg. Harsányi Andrásné szül. Tóth Zsuzsanna

Szerető testvérei: Juliska férjével polg. Zöld Mihállyal és gyermekeivel.

Mariska férjével Molnár Ferenczel Sógorai, sógoronői, a Csáky család és a kiterjedt rokonság nevében is.

A temetést Csurka „Kegelet” temetk. váll. rendezi. K. suth-u. 8.

Porosz-szén,

elsőrendű kályhafűtési szén és **tüzifa** legelőnyösebben vásárolható „**Herkules**” tüzifa és szén raktárban — **Károly Ferencz József-ut 10. Telefon: 800.**

A debreceni Nyukosz tiltakozik a státuszrendezés ellen.

A Nyukosz debreceni főcsoportja tegnap ülést tartott, melyen foglalkozott a státuszrendezéssel, melynek a nyugdíjas katona fizetkei érintő rendelkezést sérelmesnek találta.

A közgyűlés egyhangú határozatot hozott, amelyben tiltakozik az 1924. évi IV. törvényekben biztosított jogaik semmibe vétele, valamint a régi és újabb nyugdíjazások megkülönböztetése következtében előálló egyenlőtlen nyugdíj illetéme ellen.

A határozatot a Nyukosz országos elnökségéhez terjesztik fel, azzal a kéréssel, hogy az elnökség — a megengedhető keretek között — de az igazságtalanság mélyen sértő érzetében ezen elbánásmód ellen tiltakozók és kíméletlen erővel hasson oda a törvényalkotó jogaik tisztelgetésére tartassanak.

Ha pedig a kormány egy esetleges gyorssegélyt akarna nyújtani, úgy kéri azt visszautasítani, mert csak a törvényes jogaik alapján járó illetémeiket követelik.

Be kell adni a házbérvallomási íveket.

A bevallási ívekért a kerületi adóhivatalokhoz kell menni.

A házadóra vonatkozó törvényes rendelkezések hivatalos összeállításáról szóló 1925. évi 200. P. M. rendelet 28. §-a alapján a ház tényleges birtokosa minden év november havában a háznyersbér jóváírásmérő, illetőleg házadóra hiányában a házhasznosítói kérelmet be kell adni köteles.

Ennél fogva minden házbirtokos köteles a házáról bevallást adni, tekintet nélkül arra, hogy az bérbébe van-e adva vagy sem, s hogy az adóköteles-e vagy ideiglenes adómentes.

Minden egyes házról külön-külön bevallást kell beadni a házfekvése szerint illetékes ker. adóhivatalnál f. évi november 30. napjáig bezárólag.

Nem kell részletes bevallást adni az állandóan adómentes épületről, ha abból semmi sincs bérbébe adva és adóköteles helyiségek sincsenek benne. Az állandóan adómentes épület azonban ugyancsak november 30-ig be kell jelenteni nevezetesen be kell jelenteni az épület helyét (utcát, pusztarészt, házszámot) a benne levő helyiségek számát és az állandó adómentesség jogcímét vagyis az épület rendeltetését.

A bevallási ívet úgy a háztulajdonos, mint a bérlő köteles aláírni.

A bejelentéshez szükséges házbérvallomási ívek, mivel házanként nem lesznek kikészítve, a ker. adóhivataloknál szerezhetők be az előállítás költségeik megtérítése ellenében.

Adóalapul a tényleg fizetett hasznosítót kell bevallani, azonban az 1920. évi házadó alapjául szolgáló bérösszeg egyetlen egy esetben sem lehet kevesebb az 1918. évi házadó alapjául lakásoknál volt alapbér 36, illetve üzlet-helyiség, műhelynél stb. 50 százalékánál.

A szabad egyezkedés útján megállapított bér a díjazás természeténél fogva általában nagyobb a fentiek szerint korlátozott bérnél.

A terményekben kikötött bérnek pénzértékét a vagyonszállás fizetése szempontjából az 1925. évi november hóra megállapított átlagos buzaár 550.000 papírkorona szerint kell megállapítani.

Más mezőgazdasági termény értékét a buza értékéhez kell arányosítani. A két érték közötti arány azonos legyen a buzáéval és az illető terménynek váci ára között mutatkozó arányval.

Aki házadót bevallásig november 30-ig be nem adja, a kivétel sorául megállapított adónak 5 százalékát, amennyiben felhívásra sem adja be bevallását a megállapított adónak 10 százalékát fizeti bírság fejében.

Debrecen, 1925. november 28.

Városi adóhivatal.

Huszonötösörös gyilkossággal vádolt román hadnagy a bíróság előtt.

Katonasággal végeztette ki az embereket.

Bukarest, nov. 27. A huszonötösörös gyilkossággal vádolt Morarescu hadnagy bűnpere iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A tárgyalás mai harmadik napján csupa olyanokat hallgatunk ki, akik Morarescu alatt szolgáltak és annak rendelkezésével lötték le az embereket a Dnyeszter parti határon. Valamennyien azt vallják, hogy a gyilkosságokra Morarescu adta ki parancsot és azokat a katonákat, akik vonakodtak a kivégzéseket végrehajtani, agyonlövésével fenyegette.

Onozta vádolt elmondja, hogy egyik alkalommal Morarescu egy fog-

lyt egy katonával kísértetett, de a katonának meghagyta, hogy a foglyot utközből löjje le. Ez meg is történt.

Nuserdrei vádolt beismeri, hogy résztvevett két férfi, két asszony, egy gyermek és egy katona agyonlövésében. Valamennyien fegyvertelenek voltak az áldozatok.

Coroma vádolt elmondja, hogy egy alkalommal egy menekült csoport elfogatásakor a csoport nagyrészét lelőtték Morarescu a helyszínre érkezve észrevette, hogy a földönfekvő egyik áldozat még mozog, mire beelött és azután énekelni kezdett.

Megkezdődött Debrecenben a rádióengedélyek kiadása.

Hatvanezer korona az előzetes illeték.

A folyó hó 26-án érvénybelépő rádiórendelet értelmében a rádió-híradó-állomások által terjesztett közlések, koncertek, hírek stb. vételére szolgáló rádió-vevőberendezések létesítéséhez szükséges engedélykírtatok kiadása megkezdődött.

Az engedélykírtatok megszerzéséhez nagyobb formákban egyáltalában nem szükségesek.

Az engedélykírtat megszerzésére irányuló írásbeli kérelmet 20.000 koronás okmánybéllyel felszerelve az I. számú postahivatalhoz kell benyújtani és abban csak a berendezés minőségét, a berendezés célját (szórakoztatási, oktatási stb.) a berendezés helyét és azt kell megjelölni, hogy a vevőkészüléket a kérelmező maga állítja-e elő, vagy pedig szaküzletben, gyárban stb. vásárolja-e?

Mint hogy a fizetendő használati díjak a berendezés célja szerint állapítatnak meg, a kérvényben megjelölendő még, hogy saját és hozzátartozói szórakoztatására fog-e a berendezés szolgálni, vagy pedig esetleg nyilvános jellegű helyiségekben, állandó nyilvános használatra? Utóbbi esetben az is megjelölendő, hogy a bemutatás ingyenesen, pl. tagok számára, vagy pedig belépődíj szedése mellett történik-e?

Az összes előzetes illeték minden esetben 60.000 korona lesz.

Használati díj címén az illetékes postahivatalnál havonta esedékes dí-

ják szedtetnek, amely díjak a használat minőségéhez mérten a következők:

1. Rendes (személyes) használat esetén havi 30.000 korona.

2. Kiterjesztett használat esetén, állandó nyilvános használat esetén:

a) Belépődíj szedése esetén havi 300.000 korona.

b) Nyilvános jellegű helyiségben belépődíj szedése nélkül havi 60.000 korona.

c) Zárt jellegű helyiségben (kaszinó stb.) belépődíj nélkül havi 45.000 korona.

d) Vevőkészülékek előállításával foglalkozóknak az előállítás helyén való bemutatásra 45.000 korona.

e) A vevőkészülékek forgalombahozásának az árusítás helyén való bemutatásra 45.000 korona.

Rádiókészülékek előállítására adott engedélyért 400.000 korona.

Rádió-vevőkészülékek forgalombahozására adott engedélyért 200.000 korona.

A havi díjak negyedévi előzetes részletekben is fizethetők.

A fentközlött használati díjakból a postahivatalok kellő igazolás esetén díjkedvezményeket engedélyezhetnek.

A díjkedvezmény 100 százalékos hadirokkontaknak és vakoknak 100 százalékos tanintézeteknek, amelyek a vevőkészüléket kizárólag oktatási és kísérleti célokra használják 50 százalékos lehet.

A rádiórendelet megjelenése előtt

engedély nélkül üzemben tartott rádió-vevőberendezéseket f. évi november hó végéig okvetlen be kell jelenteni, illetve annak üzemben tartására engedélyt kérni, mert ezen időpont után az engedély nélkül üzemben tartott állomások tulajdonosai ellen a kihágási eljárás a posta feltétlenül megindítja.

Nagy hófuvás Szabolcs megyében.

Nyiregyháza, nov. 27. Tegnap délelőtt hatalmas szélvihar kíséretében indult meg a havazás Szabolcs megyében és a nagyarányú hófuvás miatt a Nyiregyháza—Mátészalka között közlekedő vonatok éjjel megállottak. A többi vonalakon is késéssel közlekednek a vonatok. A havazás miatt a szélvihar neggel megállott. A pályák rendbehozatalára erőteljesen folyik a munka.

Ke. 7187/2—1925.

Hirdetmény csödn kívüli kényszeregyezségi ügyben.

A debreceni kir. törvényszék közbirrá teszi, hogy Jakab Mihály debreceni lakos be nem jertzett kereskedő (Varga u. 30. kérelmére a csödn kívüli kényszeregyezségi eljárást megindította.

Vagyonfelügyelőül dr. Ungár József debreceni ügyvédet rendelte ki.

A hitelzőket felhívja, hogy követeléseiket 1925. évi december hó 27. napjáig bezárólag a 4070—1915 M. E. sz. rendelet 23. §-ában meghatározott módon (írásban, a követelés összegének és jogcímének megjelölésével, esetleges váltofedezet, zálogjog vagy egyéb biztosíték felmentésével) s a 43. §-ában meghatározott jogkövetkezményeknek (szavazati jog elvesztésének) terhe alatt jelentésük be és a tárgyaláshoz váltoikat, vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okirataikat hozzák magukkal.

Ügyvédi képviselőt nem kötelező.

Az egyezségi tárgyalás határnapjául 1925. évi december hó 21. napjának d. e. 9 óráját dr. Bata Imre kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségében (I. em. 77.) tűzte ki.

Az eljárás megindításának joghatálva a mai nappal áll be.

Debrecen, 1925. december hó 21.

Dr. Bata sk. kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül: Görgen, igazgató.

TEGDES női- és férfi szabósága
PÉTERFIA-U. 42.

Mérték utáni megrendeléseket heti és havi részletfizetésre. Öltönyt, vagy télikabátot vállalok.

Legfinomabb eredeti ostsee-hering, francia és olasz szardinia különlegességek, thonhal, pisztráng, orosz hal, csemege sajtok, ihrázi teavaj

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésében. Telefon 70. Piac-u. 51.

Pallagi akadémia hallgatók!!

Tiszturak és önkéntesek részére megrendelésre és készen is kaphatók elsőrendű angol lovaglósizmák

FALUSY KÁROLY cipész, ezüstkoszorus mesternél, Osapó-u. 41.

Karikagyűrűk,

menyasszonyi ékszerek, órák, ezüstneműek

bizalommal, legoiosóbban: SÁNDOR ékszerésznél PIAO 28. (Városi bérpalota) szerezhető be.

Ujdonságok.

Kacsalábon forgó Déri-muzeum?

A városi tanács legutóbbi ülésén szóba került a Déri muzeum építésének ügye, mely évek agóniája után, udvalovőleg most már a legjobb úton halad. A Fűvészkertben már hatalmas csizlop téglák rakások sorakoznak. — Terv szerinti a muzeum épülete a püspöki palota mellett megnyitandó utcára néz homlokzattal. A tanácsülésen az egyik tanácsstag felvetette azt a gondolatot, hogy jobb volna a muzeum frontját a kollégium felé fordítani. Bizonyára az eddig felmerült számtalan ötletet jutottak dr. Vjsáry főjegyző eszébe, mikor megjegyezte:

— Legjobb volna talán kacsalábon forgó kastély módjára felépíteni a muzeumot, hogy kíváncsiszerint forgatható lenne.

A legújabb ötlet felett nem is határozott a tanács, hanem a legközelebbi taposuláson veszik elő, mikor már dr. Magoss polgármester is jelen lesz.

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomban: Nagytemplomban d. e. 9 órákor prédikál Zámory Sándor, ágendázik Siposs Imre, d. u. 5 órákor Kovács Pál, Kossuth u. templomban d. e. 10 órákor prédikál Baja Mihály, ágendázik Perpeth Ferenc, d. u. 5 órákor Sütő Dezső, Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Kécskésy Kiss László, ágendázik Felcsévi Sándor, d. u. 2 órákor Magyar Bertalan, Ispótvány templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Tukaes György, d. u. 2 órákor Tukaes György, Homokkerten d. e. 10 órákor prédikál Urav Sándor, Nyilastelepen d. u. 3 órákor vallásos ünnepély, prédikál Kiss Tihomér, d. th. Páran d. e. 10 órákor prédikál Dörzi Antal, Ebenes d. e. 10 órákor prédikál Dezső László.

Vagongyárban szombaton d. u. 3 órákor istentiszteletet tart Urav S.

Az év. templomban az istentiszteletet f. hó 29-én advent első vasárnapján d. e. 10 órákor Labossa Lajos vallásos ünnepélyt tart. Szurdán d. u. 5 órákor adventi esti istentisztelet. (A templom fűtve van.)

Vasárnap délután 3 órákor a Csapókerti imaházban vallásos délután lesz a következő műsorral: 1. Fennálló: Te rólad zong dícséretünk. 2. Közének: Mennyben lakó. 1. 2. v. 3. Imádkozik: Nagy Béla II. th. 4. Közének: Prédikáltás szent igéret. 5. Prédikál: Nagy Béla II. th. 6. Felolvasás: Szundy Gyula II. th. 7. Szavalt: Nagy György Sándor III. th. 8. Imádkozik: Szundy Béla II. th. 9. Záróének: 146. zsoltár I. v. Áldjad én lelkem az Urat.

Az oratóriumban vasárnap délelőtt 16 órákor ifjúsági istentiszteletet tart Kovács János.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület összejövetelét d. u. fel 6 órákor tartja a Leány u. ref. elemi iskolában (Rákóczi és Leány u. sarok.)

Vasárnapi iskola: d. e. fel 9 órákor a Miklós u. Jókai u. Nyilastelepen, 9 órákor a Diakonissza intézetben, Széchenyi u. 4. szám alatti lelkészlakon, Felső leányiskolában, Homokkerti, Leány u. iskolában, — 10 órákor a Fűvészkerti iskolában délután 2 órákor a Nyulas barakban és a városi szegényház imaházában. (Kishegyesi ut.)

Tegnap halottak. A debreceni anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő halálozásokat jelentették be Sarkadi Sándor ref. 31 éves Teremi Sándorné ref. 61 éves

A magyar dalosügy vezérférfiai holnap Debrecenben anketot tartanak.

A vendégeket ünnepélyesen fogadják az állomáson.

A debreceni dalárdáknak kiváló vendégeik érkeznek holnap Debrecenbe. A magyar daloszövetség új elnöksége Debrecenben nagy anketot tart s már maga az igen kitüntető Debrecenre, hogy a magyar dalos ügy reneszánszát előkészítő új szövetségi vezetőség Debrecenre választotta első nagy, kiinduló anketójának helyéül. A soproni kudarc után igen felemelő ez a kitüntetés.

A vendégek között érkeznek Kern Aurél elnök, dr. Emperer Gyula, dr.

Gerlőczy Béla alelnökök, Teher Lajos az Egri Dalkör elnöke, dr. Miklós Lajos, Csececsk Vilmos, Ligny Sándor dr. Victorisz István a Nyiregyházi Dalegy'el elnöke. A vendégeket a debreceni dalárdák ünnepélyesen fogadják az állomáson, a Városi Dalegy'et jellegjének elneklésével fogadják őket.

Délután 5 órákor kezdődik az anketó a városháza közgyűlési termében, este pedig társasvacsora lesz a II. osztályú vasúti étteremben.

Dr. Veress István előadása a Templomegyesület második irodalmi estélyén.

„Magyar emlékek Svájcban.“

Általános érdeklődés kíséri a Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének irodalmi délutánjait, melyek nemcsak a szegény gyermekek karácsonyi felruházását, azt a mindenképp valóságos emberbarát nemesebbé tették, hanem a mellett igazi felemelő, szívet és lelket gyönyörködtető művelészetet is nyújtanak az irodalom és a vallásos kultúra magasán figyelt eszközeivel hatnak a mai anyagián túllengő világban.

Legközelebb dec. 2-án, szerdán délután fél 6 órákor tartja második irodalmi délutánját a Templomegyesület a kollégium dísztermében. Dr. Veress István tanítóképzőintézet igazgató „Magyar emlékek Svájcban“ címmel tartandó előadása, valamint a tanítóképző intézet Csokonai énekkara — „Svájci dalok“ gyűjtő címmel elő-

adandó énekszámait egészen svájci estété avatják az irodalmi délutánt Dr. Veress István igazgató, aki éveket töltött Svájcban, alapos ismerője a pompás kis országnak s bizonyára a legnagyobb érdeklődést fogja kiváltani a hallgatóságban.

Felhívjuk ezúton is a szülőket, kiknek gyermekei Svájcban időztek, hogy jöjjenek el tömegesen az előadás meg hallgatására. Külön érdeklődésre tart. Iat számot Csukra Lenkének ennek a kivételes magyar művésznőnek a fellépte, ki a magyar irodalom gyönyörűiből fog szavalni, valamint Nemes Imre és Zsádm Antal négykezes zongorajátéka is.

Belépőjegy 10.000 és 500 koronáért a szokott helyen (Központi Ikkészí hivatal) valamint előadás előtt a pénztárnál. Meghívók ugyancsak a Központi hivatalban kaphatók.

Tegnap ujszülöttek. A debreceni anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő ujszülötteket jelentették be: Arany Pál pincér fia László Papp Lajos fia, npsz. Lajos, Cserenyák László raktári munkás leány Mária, Friedmann Zsigmond pincér leány Etel, Falogh István ácssegéd fia Pál, Rom. Lányi Tivadar tanító fia Tivadar, Veszta József gazdasági tisztályos fia József, Kovács Károly npsz. fia

József, Borza Imre gyári munkás leány Irma és hat törvénytelen ujszülött.

Stefániai Imre spanyol kir. kamaraművész hangversenye a Zenekedvelők Körében december 4-én III. bérlő hangverseny. Jegyek Hegedűs és Sándorné és Keszthelyinél.

Hová, háová olv sietve! Kérdi Iks ur megjelvede. Albert-hez megvünk. Mert ott legjobb és legolcsóbb a szegény!

Kényszerkölcsön kötvényt legjobban vesz Dr. Balázs Jenő bankháza Fiac-utca 89. szám

Mikulás napra
erémlikörök, borok, pezsgők, teasütemények, diszdobozos cukorkák, tortalapok, sajtok stb.
mélyen leszállított árbau a mai naptól már is kaphatók a „HANGYA“ összes üzleteiben

Debreczeni Üvegkereskedelmi R.-T. DEBRECZEN, RÓZSA-UCCA 2.

(Volt Szabó Lajos Fiai üzlet.)

Üveg, porcellán, lámpa, díszműáruk, háztartási cikkek és táblaüveg nagy raktára.

Alkalmi és karácsonyi ajándéktárgyak óriási választékban.

Ajánl dusan felszerelt raktárából:

Porcellán étkező, teás, kávé és üveg likör, boros, vízes uzsonna készleteket; ohinaezüst tál, állvány, virágtartókat; alpaca evőeszköz; alumínium, zománco, barna fay (tűzálló) edény; hitelesített vendéglő sörös, boros, pálinkás üveget; üveget; táblaüveget (ornament, szines mintázott, üveg és tükör) minden méretben.

Dr. Schack Béla előadása a Keresztény Csarnokban. Tisztelettel tudatjuk, tagjainkkal, valamint a t. érdeklődőkkel, hogy dr. Schack Béla m. kir. udv. tanácsos, nyug. kir. főigazgató ur f. hó 29-én (vasárnap) d. e. 11 órákor előadást fog tartani helyiségünkben (Arany János utca 2. sz.) a kereskedő hivatásáról, amely előadásra úgy t. tagjainkat, valamint a t. érdeklődőket ez úton is tisztelettel meghívjuk. A debreceni kereskedelmi csarnok elnöksége.

Gyászjelentés. A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy felejtetetlen jó édes apánk, nagyapánk, apósunk, nászunk és áldott emlékü jó rokonunk **id. polg. Pető Lajos** volt ref. egyh. presbiter f. hó 27-én, délután 1 órákor, életének 73-ik évében hosszúságos és súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunkat f. hó 29-én, vasárnap délelőtt 11 órákor fogjuk Teleki uca 60. számú házunktól a Kossuth ucai templomban a református egyház szertartása szerint tartandó iná után a Kossuth ucai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végösszeállításra rokonainkat barátainkat, valamint bánatunkban igaz részvétellel osztozókat fájó szívvel megkérjük. Debrecen, 1925. nov. 27. Aldás és béke puábra! Bánatos gyémekkel Lajos nővel Veressy Erzsébettel, Béza férjével Simé Istvánal, Juhánra férjével Endrődy Ferencel, László nejevel Erdélyi Eszterrel, Erzsébet férjével Pető Ferencel, Unokái: Smó Mariska, Rózsika és Pityuska, End. rődi Ferike és Juska, Pető Lacika és Pityuka Nászai, sógorai, sógornői és az összes rokonság nevével is. A temetést a „Kansz“ temetkezési váll. Hatvan uca 15. rendezi.

Ügyvédi hír. Dr. Öreg Béla ügyvéd irodáját Varga u. 32. szám alá helyezte át.

„Kinek mondasz Engem?“ címen tart előadást a Keresztény Ifjúsági Egyesületben (Leány ucai ref. elemi iskolában) november 29-én, vasárnap délután fél 6 órákor, Danesházy Sándor lelkész, a központi lelkészí hivatal vezetője. Minden érdeklődőt, különösen fiatal embert és ifjút hív a vezetőség e mindenképp érdeklő előadásra. A terem fűtve lesz. Semmiféle beépő díj nincs.

Nagyszertien fog mulatni, ha megveszi a Villám vasárnapi számát. Sok jobbnál jobb vicc, helyi tréfa mellett Irgyi Sándor debreceni hejjes pógár számol be legújabb tapasztalatairól. A Villám a legolcsóbb éleclap. Egyes szám ára ezerötszáz korona

Börkereskedők figyelmébe! A kerületi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdeklő böckereskedők figyelmét arra, hogy a m. kir. államrendőrség debreceni kerületének főkapitánysága a debreceni rendőrkörlet részére legénységű bakkancsok kijavításához szükséges I. minőségű kb. 230-240 kg. kemény talpbőr, 3 kg. faszeg, 20 kg. csomag lintapér, 1 tucat fenal szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatnál feltüntetendő a kilogrammonkénti egységár annak megjegyzésével, hogy az egységárban a II. III. fokozata helyegilleték be van számítva vagy külön lesz felszámítva. Az ajánlatok f. évi december hó 1-én déli 12 óráig adandók be a ker gazdasági osztályába (rendőr-palota 51. sz. szoba) zárt borítékban. A vételár az anyag átvételétől számított 30 napon belül lesz kifizetve.

Színház.

Nov. 28-án: **A nóta vége**, operette Viktus Szegő Lilly, Béla Tamas Benő léreltszűnet.
 Nov. 29-én: délután 3 órakor olcsó helyárrakkal **A régi jó Budapest**, operette.
 Este fél 8 órakor **A piros bugyellár**, Népszínmű. Bérletszűnet.
 Nov. 30-án: **Őszi szerelem**, Színmű. Premiere. A) bérlet.
 Dec. 1-én: **Őszi szerelem**, Színmű D) bérlet.

D) bérlet ezentúl mindig kedden lesz és így már december 1-én az „Őszi szerelem” D) bérletben kerül színre.

A nóta vége, ma szombaton utoljára kerül színre. Szegő Lilly ez a kiváló művész és Tamás Benő játssza ma szombaton „A nóta vége” sláger operette Viktus, illetve Béla szerepét.
A régi jó Budapest szenzációs sikerű operettét közkiadásra vasárnap délután olcsó helyárrakkal tűzte ki előadásra a színház.

A piros bugyellár Csarka Lenkével Török biró szerepében vasárnap este kerül felújításra. A fiatal művész ki már a Falu rosszában bizonyította, hogy méltó aspiránsa az éarvult népszínmű primadonnaságának, ebben a szerepében csak megfogja erősíteni a közönségnek elismerését. Parinere Csillag huszárörmester szerepében Krumpachi, akivel együtt emléklék az örökség magyar népdalokat. Török biró László Gyula sokszor méltatót kitérő alakítása. Tamás Benő Hajas ispánja, Endrői Penás jegyzője nagyszerű humoros alakítások. Csónakosy jellegzetes térszögletes magyar huszárkaplár. Püspöki Rózi vén kártyavető cigány asszonya. Lukács Julia és Csapó Mária Julia asszonya, illetve Meneikéje, mind számottevő alakjai lesznek.

Őszi szerelem premiere hétfőn A) bérletben. Hetek óta folyak fokozott ambícióval Bársony főrendező vezetése mellett Pierre Wolf és Ordopnezen szenzációs színművére a próbák és nem lehetetlen, hogy a drómai együtt es sugó nélkül fogja eljátszani a darabot, mely végtelestül érdekes tematánál, nagyszerű felépítésénél és fordulataimál fogva az utóbbi évtized legérdekesebb és legizgalgatóbb darabjának mondható.

A t. bérleket kéri az igazgatóság, hogy a decemberre eső bérletösszegeket, — őt előadásra — a titkári irodában befizetni sziveskedjenek.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

APOLLO: Világattrakció! Claude Farrère szépséges regénye filmen. Vírasszának a fegyverek... dráma 7 felvonásban. Kísérő: Pilotty a gyöngy tolvaj.

VIGSZÍNHÁZ: Az évad legnagyobb filmje. A cárnő. Pola Negri-vel, dráma 8 felvonásban. Kísérő: Ballépés jobb lábbal.

BRÁNIA: Tom Mix kép. A gazdálán farm. Vadnyugati történet 5 felvonásban. Kísérők: A meghódult film és a kupikék család barbesztek és Fox Journal.

METFORBAN vasárnap „A tó boly ördöge” főszerepben: Daisy Holms. „Emberek vagyunk” 2 sláger egyszerre.

Dobozok,
 minden változatba kösve
DAVIDHAZY KALMAN könyvtárosa
 és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN
 PÜVESZKERT-U. 5

Megérkeztek
 Ungváry József
 ceglédi kertészetéből a
gyümölcsfák
 Vásárolhatók helyben:
Bethlen-uca 5. szám

Portyázó betörőbandát fogott el a csendőrség.

Az egyetemi klinikáról 9 hízott sertést loptak el. — Rengeteg jószágot hajtottak el Hajdumegyében.

Egy évek óta működő veszedelmes betörőbandát fogott el a napokban a hajduböszörményi csendőrség. Három hajduböszörményi földműves Nagy Márton, Molnár János és Szabó Lajos még 1921-ben egy betörőbandát alakítottak, amely azóta kisebb-nagyobb időközökben egész Hajdumegyében egyre-másra követte el a lopásokat és befurásokat.

Valóságilag portyáztak a vidéken és éjjelenként hatoltak be a házakba, ahonnan élelmiszereket, állatokat, gazdasági felszereléseket loptak el. A tavasszal hosszabb ideig Debrecenben működtek és mint most elfogatásuk után kiderült ők követték el az egyetemi klinikáról 9 hízott sertést loptak el. A nyomozás csak most derítette ki, hogy ezt a betörést is Nagy Mártonok bandája követte el. Mukó-

désük főhelye azonban Hajduböszörmény volt, ahol leginkább teheneket, disznókat, borjúkat loptak el, illetve hajtottak el, de sokszor megelégedtek a házi szárnyasokkal is és libákat és egyéb aprójószágokat szedtek össze. Nemrégiben Balmazújvárosban is megfordultak, Lichtstein Dezső nagy bérgazdaságában két szekér lisztet és több szekér csöves tengerit raboltak el.

A hét elején végre sikerült a veszedelmes betörő bandát a csendőrségnek ártalmatlanná tenni és megbírszolásra behozták a debreceni ügyészség fogházába, dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki az elvetemült betörőket és mivel beismerték bűnösségüket elrendelte előzetes letartóztatásba helyezésüket. A három betörőt lekísérték az ügyészség fogházába.

A mai tőzsde.

A korona 72.79.

A mai értéktőzsdén az irányzat elavult, nyitáskor az árfolyamok a rendezési napra való tekintettel egyelőre nem alakult. A fixpapírok piacán kezdetben barátságos volt a hangulat, később azonban elcsendesedett az üzlet. Egyedül a 6 százalékos első és ötös kibocsátású hadikölcsön és a pénztárkölesön volt szilárd az egyéb címletek a tegnapi nívón mozogtak.

A valuta és devizapiacra továbbra is élénk volt az üzlet, bár a valutában ma már kevesebb üzlet jött létre. Páris és francia frank erősen javult, Varsó pedig ellenyhült. Kiss barátságosan tendált Milánó és lira, Bécs és osztrák korona továbbra a dollár.

Zürichi zárlat: Páris 2620, London 2515 fél, Newyork 519 negyed, Brüsszel 2350, Milánó 2098, Amsterdam 20870, Berlin 123.60, Bécs 73.15, Szofia 377 fél, Prága 1537 fél, Varsó 74 fél, Budapest 72.79, Belgrád 9175, Bukarest 236.

Fővárosi malmok listái: Dupla 0-ás 6800, 0-ás 6600, 2-es 5950, 4-es 5500, 6-os 4450, 7-es 3250, 8-as 2200, rozsa 240-425 többi változatlan.

Terménptőzsde zárlat: A mai terménptőzsdén az irányzat buzában és rozsbán szilárdabb, egyéb cikkek tartottak váltak, forgalom rozsbán és tengeriben élénk.

Hivatás árak: 76-os tv buza 3725 - 277.5, 77-es tv 377.5-382.5, 78-as tv. 380-385, 79-es 382.5-387.5, rozsa 240-425 többi változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány 760, érkezett 628, eladott 180. Árak: könnyű 17-18, nehéz 18.5-20. Zártvásári maradvány 218, érkezett 125, eladott 20. Árak mint fent.

Lóvásár: Irányzat lanyha. Felhajtás 2432, eladva 2488, Hítas csikó 150-1450, kocsiló 300, igás 3000-3200, könnyű 2200-4000, ószvár 2700, alarendelt 230-2500, vágóló 150-1800.

Budapesti devizátőzsde hivatalos ár folyamai: Angol font 345405-346405 csek korona 2111-2119, dinár 1262-1566, dollár 71390-71690, francia frank 2782-2797, hollandi forint 28650-28751, lej 333-338, leva 5175-5195, lira 2882-2892.5, Marka 1697-1702, osztrák korona 10347-10663, dán korona 17740-17800, svájci frank 13734-13774, belga frank 3226-3238, Belgrád 1262-1266, Berlin 16974-17024, Bukarest 326-328, Brüsszel 3223-3238, London 345405-346405, Milánó 2882 fél és 2892 fél, Newyork 71290-71495, Páris 2772-2787, Prága 2111-2119, Szofia 517-519, Varsó 9910-10010, Pécs 10042-10673, Zürich 13734-13774

Sport.

A vasárnapi futball mérkőzéseket az elhalasztás veszélyével fenyegette a tegnapi délutáni havazás. Az érdekelt egyesületek azonban minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a pályákat vasárnapra rendbe hozzák. Így a legnagyobb valószínűség szerint mégis lejátszásra kerülnek a soron levő mérkőzések, ha ugyan addig jó idő lesz. Ez esetben a Nagyerdőn az őszi forduló utolsó bajnoki mérkőzése a

Nv. Börös- DEAC

között kerül előtérbe. A DEAC nagy balszerencséje folytán 2 ponttal a 7-ik helyen áll, míg a Börös 3 ponttal a 6-ik helyet foglalja el. A mérkőzés megnyerésére a DEAC-nak van erősebb esélye s ez esetben a KASE-et is megelőzve az 5-ik helyre kerül. Ellenkező esetben marad a mostani a sorrend, csak a KASE és Börös cserél

helyet. Mindkét csapat nagy ambícióval készül az értékes két pont megszerzésére s így érdekes küzdelem várható.

A Diószegi úton a DVSC-BUSE mérkőzés a magyar kupáért. A bajnoki mérkőzéseken ugyan a vasutasok győztek, még sem vehető most bizonyosra a győzelem, mert hiszen a BUSE is sokszor kimutatta már orcszlán körmeit. A jó BUSE védelem kis szerencsével sikeresen állhat ellent a vasutasok támadásainak, míg csatársora élen Ertingerrel, bármily erős védelemmel szemben gólképesnek látszik.

Végérményben szép és izgalmas mérkőzés lesz, melynek győzteseként DVSC-t látnak ugyan, de a BUSE csínálhat meglepetést.

A Debreceni Munkás Tastedző Egyesület birkozó szakosztálya f. hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor rendezi az évi házi versenyt a Munkás Otthon (Margit-fürdő dísztermében).

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Falvin-tér 19., ref. püspöki lérpalaota. Telefon 11.99. Telfon 11.02.

Megkezdődött a nagyszabású kerácsi vasár az Ingóságközvetítőben.

Az Ingóságközvetítőben megkezdődött a nagyszabású kerácsi vasár. Ha tehát van eladásra szánt gyermekjátéka, díszlámpája, rénsze, ékszer vagy bármiféle ingóságja küldje be azonnal az Ingóságközvetítőbe, mert ezeknek a tárgyaknak az értékesítése most nyílik a legjobb alkalom.

Páratlan alkalmi vétel: gyönyörű ajándéknak is alkalmas díszlámpák, valódi szelvényes, gyémántok, művészi festmények, szörök szentképek, mester-hegedűk, gondokkák, lali, inga, ébresztő és díszlámpák, antik zenélőórák, cím-balmok, könyvtáraknak való könyv sorozatok, régi könyvek, debreceni és hortbágyi emléklámpák, ipari művészet börtörök, gyulátartók, varbóit debreceni pipák, nagyobb daplazárok, 60 vaskassza (vállalatoknak, üzleteknek alkalmas), teli alkalom) férfi és női szalonokba nagyon alkalmas, tükör, varrógépek, próbababák, bő-varrógépek, mosdók, gyönyörű rézárnyak, naayan szép komplett hálók, ebédlőszekrények, nyervek, káposztáshordók, szobafűrdők és mindenféle ingóságok.

Heti és havi részletfizetésre is adunk: férfi és női télikabátokat, futószőnyegeket, burorokat, egyes buror-darabokat, összeszokhatós vaságyakat, így elé való gyanju-szőnyegeket, — gyermekvaságyakat és mindenféle ingóságokat

Azonnali megvételre keresünk: szobaközzeteket, betentelőkocsikat, felső-rész serfőlgépeket kézi és villany-bajtásra és mindenféle ingóságokat.

A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképp látogasson el az Ingóságközvetítőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

KRÓH-árúház
 DÉGENFELD-TÉR
Mosó-osztálya ajánl:

Sport flaneleket	17 ¹ / ₂
Divat mintájú damasi barcheteket	27 ¹ / ₂
Cosmanosi zsinór barcheteket	31 ¹ / ₂
Eredeti francia flaneleket	37 ¹ / ₂
Fehér pike barcheteket	31 ¹ / ₂
Paplan-clothot, bármely szín, 140 cm. széles	47 ¹ / ₂
Virágos paplan satén, francia kimintázás	58 ¹ / ₂

~~~~~ Árak ezer koronákban. ~~~~~

MEGLEPŐ!
 Alkalmi vétel!
 Az uriosztályt is érdekli.
Gazdasági épületek. Rögtön beköltözhető lakás. 5 kat. h. föld. Szántó. Lucernás. Konyhakert. Gyümölcsös.
 Nyáron felséges, ózondus, tiszta levegő. Az erdő alatt. Villamos megállóhoz félórás gyalogséta. Apafa-erdő.
Ára: 95 millió korona.
 Bővebb felvilágosítás nyerhető a Nagy Lajos irodában, Veres-uca 9.

**Kitűnő
bőrneműk
Edénél**

ELEM!
tész keményfa
Butorok
beszerezhető
**Hatvan-
Z, ucca 63**

Festéket,

padlóakkot, brunolint, ter-
pentint, fírniszt, zománclak-
kot és minden színű por-
festéket kiváló minőségben
nagyon olcsón vásárolhat:

STERN

festéküzletében **Piac ucca 10.**
„Bika“ szállodával szemben

**Itt volna egy sokmindenre alkalmas in-
gatlan! Gyártelep, ipartelep, konyha-
kertészet, virágkertészet, házhely, rak-
tártelep, villatelek a városban. Alkalmi vétel.**

A Péterfia-uccában, a Közkórház (Belsőklinika) mellett
benyílló Hadházi-uccában, a Pacelt-féle kertészeti telep
mellett lévő

Hadházi-ucca 26. szám alatti

1, esetleg 2 kat. holdas ingatlan. Gyümölcsös, Hatal-
mas ucafront.

st készséggel nyújt az ingatlan felett rendelkező Nagy Lajos
ingatlanforgalmi iroda, Veres-ucca 9. szám.

Hirdetések.

Egy pár
férfi cipő felelős feltalp
sárok javítás 100.000 K.
női 90.000 K. Fábán-
nál. Rákóczi 71. 3139

Gazdálkodók
egy pár boxszirma mér-
ték után 496 ezer K.
Fábán. Rákóczi 71. 3137

Egy
pár férfi cipő talpalás.
sárok javítással 35.000 K.
női 30.000 K. Fábán-
nál. Rákóczi 71. 3138

Butorozott
uccai szoba központ-
ban villannal azonnal
ra kiadó. Húvelyes 6.
4406

Egy
csinosan butorozott, —
különbejárattal butoro-
zott szoba 1—2 uri fiu-
nak, vagy uri leány-
nak azonnal kiadó. —
Ugyanott zongora gya-
korlás. Busz u. 17. sz.
4404

Butorozott
szoba kiadó. Hunyadi.
ucca 12. 4256

Idős
magános uri nő mellé
társalgónőnek és gon-
gondozónőnek fiatal in-
telligens uri asszony
vidékre elmenne. Cim
a kiadóban. 4405

Zálogház
Hunyady ucca 14. há-
rcm havi zálogkölcsö-
néket folyósít, utólagos
kamat fizetés mellett. 19

Zamatos
Fázbor literenként csak
12.000. kapható vasár-
naponként 10—4 óráig.
Poroszlay ut 53. 4276

Külföldi
bélyegek a világ minden
részéből érkeztek. Bé-
lvegothon. Fűvészker
ucca 14. emelet. 4275

Makulatura
ujspapír kilőszámra
kapható a kiadóhiva-
talban. Kossuth ucca 3.
szám. első emelet. x

Cipész
műhely. öt uccára nyi-
ló. berendezéssel átadó.
Mester ucca 50. 4282

Nagy
óra és ókszer javító-
műhely, olcsó árak
Stassik és Blattner mű-
órásknál Csapó ucca
12. szám. 3766

Tölglyfa
elsőrendű száraz, hasá-
bosan és aprítva, ház-
hoz szállítva kapható:
Faértékesítő és Árufor-
galmi Rt-nál, Pesti ucca
2. Telefon 13—95. 4215

Szerény
egy szoba, konyhas la-
kásért egy mázsa buza
kavi lakbért fizetek. —
jobb családnál, esetleg
közös konyhára is kis
család, egy millió le-
lépést is adok. Cim a
kiadóhivatásban. 4245

Ha lőt akar
villamos berendezés, vil-
lanymotor, telefon, csillár
& villamos felszerelési
szavakban — legjobbat
kapja a 25 éve fennálló
Földvári-féle Debr. I. elek-
trotechnikai gyár & vil-
lamos műszaki felszere-
lési vállalatnál. Széchenyi
ucca 55. Telefon 168. 44

Ugorka
savanyított, kilőszám-
ra kis és nagy meny-
nyiségben kapható —
Deutsch Albert és fia
cégnél. 3989

Tüzifa
és elsőrendű porosz
szén legelőnyösebben —
szerezhető be „Herkules
tüzifatelepen. Károly Fe-
renc József ut 10. Tele-
fon 800. 4021

Modern
két butorozott szoba,
verandával kiálló. Há-
zaspár előnyben. Pe-
terfia ucca 48. hátul I.
emelet. 3214

Bámulatos
hatású arcszépítő szer
Fáv-crém. Gyorsan és biz-
tosan eltávolít szepőt
májfoltot pattanást, rán-
cot stb. Egy téglv ára
10.000 korona. Hozzávaló
— Fáv szappan szintén
12.000. Kapható: Grósz
Nagy Ferenc gyógyszer-
résznel. Debrecen Arany
Fevszarvú gyógyszerár.
(Szánház mellett.) 6

Kereslet

Kis
szobaleány 15—16 éves
jó bizonyítvánnyal fel-
vétetik. Battyányi ucca
20. 4403

Szönyegszövővéshez
gyakorlott munkáslá-
nyokat felvétetik. —
Jablonszkyne. József
kir. herceg 49. 4274

Egy
tanuló felvétetik. —
Aszódy Mór üzleté-
ben. Dégenfeld-tér.
4291

Két
tagú családban egy kö-
zelekorú nő minden
felvételnek felvétetik.
december 1-re Arany
János ucca 56. Ajtay-
nó. 4294

Bejáró
szobaleány azonnalra
felvétetik. Weiszmann
mérnökhoz Piac ucca
44. keresztúlpület 4409

Szobaleány
azonnalra vagy de-
cember 1-re felvétetik.
Zsolda ucca 9. sz. 4412

Bejáró
leány keresetik, egész
vagy fél napra, könyv
vel. Jelentkezhet még
Kútfőn is. Pataky. Ki-
gyó ucca 25. udvari
lakásban vagy Csapó
ucca 19f. keresztúlpület
irodában. 4416

Eladás

Eladó
szülő beköltözhető há-
romszobás lakoással, —
téli-nyári veranda, vi-
lanyvilágítás, jóvízű ku-
pince stb. Sestakert, —
Andrássy ut 29. Értekez-
hetni Harmathy könyv-
kereskedésben, Fűvész-
kert u. 14. 17

Eladó
jókarban lévő Hoffher
6. Hp. magánjáró gé-
pekotnobil Esztár. Nagy
3776

Eladó
egy fürdőház és ká-
posztás hordó. Darabos
ucca 50. keresztúlpület.
4268

Nagyverdő
előtt nyolcezerhatszáz
négyezred kitűnő feke-
tehomok, gyárteleprek
vagy más célra eladó.
kizárólagos megbízott:
Iezsó László irodája.
Eötvös ucca 35. 4272

Eladó
Andrássy ut 13 számú
leköltözhető téli-nyári
modern lakású ház. 3
nyílvas termosztóló, faj-
csüvölésös borház. —
tince stb. mindenütt
villany. Pesti u. 96. szá-
mu palatetés ház, min-
denütt villany, víz. —
Értekezni Köznapokon
Fűvészker u. 14. Bé-
lvegothonban, az eme-
leten. 4277

Bor
11 és 6 ülléti kisebb
nagyobb tételekben el-
adó. Zoldfa ucca 14.
4277

T. vevőközönség figyelmébe!

Áruházunk a karácsonyi

leszállított árakat

már életbe léptette, melyet az alanti reklám-cikkeink bizonyítanak:

Velourköpeny	legujabb fazon, végig bélelve	785.000	Seal elektrik bunda	legujabb fazon,	
Velourköpeny	végig bélelve, gallér, kezelő szőrmézve	985.000	120 cm. hosszu		2.900.000
Kockás, csikos velourköpeny	divatszínekben, különleges fazon, végig bélelve	990.000	Seal elektrik bunda	1/a divat-különle-	3.950.000
Kockás, csikos velourköpeny	szőrmegallér és kezelő	1.300.000	Nutriette sportbunda		1.850.000

Angol kecske-bőr 245.000 korona.

Óriási választék elsőrangú modellekben, elegáns köpenyek- és kosztümökben, valamint francia ruhákban és pongyolákban.

RÓZSA ÁRUHÁZ, Alföldi-palota.